

Posudek oponenta bakalářské práce

(EXPERIMENTÁLNÍ PRÁCE)

Příjmení a jméno studenta:	Lysáčková Zlata
Studijní program:	Chemie a technologie potravin
Studijní obor:	Chemie a technologie potravin
Zaměření (pokud se obor dále dělí):	
Ústav:	Ústav technologie potravin
Vedoucí bakalářské práce:	Mgr. Robert Vícha, Ph.D.
Oponent bakalářské práce:	Ing. Zdeňka Prucková, Ph.D.
Akademický rok:	2017/2018

Název bakalářské práce:

Příprava supramolekulárních ligandů na bázi 1-[4-(1-adamantyl)benzyl]-3-alkylimidazoliových solí

Hodnocení bakalářské práce s využitím klasifikační stupnice ECTS:

Kritérium hodnocení	Hodnocení dle ECTS
1. Splnění zadání bakalářské práce	A - výborně
2. Formální úroveň práce, včetně jazykového zpracování	B - velmi dobře
3. Množství, aktuálnost a relevance použitých literárních zdrojů	B - velmi dobře
4. Popis experimentů a metod řešení	B - velmi dobře
5. Kvalita zpracování výsledků	A - výborně
6. Interpretace získaných výsledků a jejich diskuze	B - velmi dobře
7. Formulace závěrů práce	A - výborně

Předloženou práci **doporučuji** k obhajobě a navrhuji hodnocení

B - velmi dobře

Komentáře k bakalářské práci:

Bakalářská práce studentky Zlaty Lysáčkové se zabývá přípravou nových supramolekulárních ligandů imidazoliových solí substituovaných adamantylbenzylem a butylem v polohách 1 a 3. Bakalářská práce je standardně členěna do kapitol na teoretickou část, experimentální část a diskuzní část.

Teoretická část se dle zadání zabývá postupně tvorbou supramolekulárních komplexů, kdy se studentka zaměřuje na ne vazebné interakce, dále popisuje dva typy hostitelů v supramolekulární chemii a v poslední kapitole studentka popisuje sloučeninu adamantan a to jako významného hosta v supramolekulární chemii. Teoretická část je zpracována velmi srozumitelně a pečlivě bez zjevných pravopisných chyb a překlepů. Studentka dokládá literární rešerši několika obrázky, většina obrázků je vyobrazena barevně, bohužel např. u obrázku 3 na straně 13 tomu tak není, což je, dle mého škoda. Na straně 17 jsou popisovány vyšší homology cucurbiturilů s 12 a více jednotkami, které mají 3 kavity. Tady bych očekávala obrázek, téma zajímavé, na tak často popisované v rámci závěrečných prací. Bohužel tady obrázek není uveden, ač pro lepší názornost by mohl být uveden. Obrázek 9 na straně 19 Příklady hostů pro homology cucurbiturilů který je převzat z literatury, není zcela kompletní. U některých sloučenin jsou uvedeny hodnoty vazebné konstanty, u jiných konstanta uvedena není. Určitě by bylo přínosné chybějící konstanty dohledat a obrázek doplnit. Dále studentka uvádí ve dvou tabulkách parametry hostitelů (cyklodextrinů a cucurbiturilů) a rozměry těchto molekul uvádí v Ångströmech. Myslím si, že by bylo výhodnější tyto hodnoty uvádět v nanometrech. Postrádám jiné využití cyklodextrinů, než je oblast supramolekulární chemie. Pěkně je zpracována kapitola o farmakologickém využití adamantanu, bohužel jsou nesprávně uvedeny systematické názvy sloučenin náležící k obchodním názvům léčiv. Jen na doplnění zde mohl být citován platinový komplex s adamantylamimem, který byl vyvinut v ČR a jak je mi známo, jedná se o jednu z nadějných protinádorových sloučenin. Stran těchto pár výtek, text je zpracován jasně, přehledně a srozumitelně. Celkově je v teoretické části zmíněno 28 citací od českých i zahraničních autorů.

Experimentální část popisuje postupné syntézy vedoucích k titulní sloučenině. Kapitola je opět sepsána přehledně a srozumitelně, jen u dvou sloučenin (chlorid hlinitý str. 29 a hydrid sodný str. 32) neodpovídá navázka uvedenému látkovému množství. Dále na str. 30 příprava 1-(3/4-methylfenyl)adamantynu za katalýzy InCl_3 není uveden zcela kompletní postup přípravy této látky. Studentka připravila celkem tři směsi látek a jednu požadovanou finální sloučeninu, které byla charakterizována IČ spektrem, GC-MS a ESI-MS spektry.

V diskuzní části studentka nejprve vystihuje jednotlivé syntetické kroky a komplikace s izolací para a meta regioizomerů. Ke každému meziprojektu syntézy je uveden komentář GC-MS chromatogramu, ke směsi para a meta methylfenyladamantanu je uvedeno i NMR spektrum, které je velice jasně a přehledně komentováno. Bohužel u další sloučeniny para a meta brommethylfenyladamantanu je NMR spektrum zmiňováno a komentováno, leč obrázek chybí. Studentce se po poslední reakci podařilo odseparovat para a meta regioizomery a u meta produktu bylo sledováno jeho supramolekulární chování při komplexování s betacyklodextrinem a cucurbit(7)urilem. Toto bylo charakterizováno v plynné fázi pomocí metody ESI-MS. U obou případů byl potvrzen komplex

připravené sloučeniny s uvedenými makrocykly. Vše je přehledně komentováno a doplněno obrázky v diskuzní části.

Přes výše uvedené drobné výtky považuji bakalářskou práci Zlaty Lysáčkové za kvalitní. Bakalářská práce odpovídá zadání, je přehledná, obrázky i grafy jsou ucelené a jednotné. Bakalářskou práci doporučuji k obhajobě.

Otázky oponenta bakalářské práce:

1. Na straně 17 studentka zmiňuje cyklofany a jejich deriváty. Může říct něco bližšího k těmto sloučeninám?
2. Studentka píše, že vodíkové vazby mají energii kolem 30 kJ.mol⁻¹. U dalších nevazebných interakcí tuto energii neuvádíte. Můžete tyto energie doplnit?
3. Na straně 30, kde popisujete přípravu 1-(3/4-methylfenyl)adamantynu za katalýzy InCl₃ není uveden výtěžek reakce. Můžete uvést tento výtěžek a porovnat jej s výtěžkem uvedené sloučeniny připravené katalýzou AlCl₃.
4. Na straně 44 jsou uvedena ESI-MS spektra připravených komplexů. Je možno z těchto obrázků usoudit, jak jsou tyto komplexy stabilní? Pokud ne, jak lze zjistit a porovnat stabilitu těchto komplexů?

V e Zlíně dne 28. května 2018

Podpis oponenta bakalářské práce